

panoramamiasta

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY
SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

NR 9/358
WRZESIEŃ 2021

TO TU WSZYSTKO SIĘ ZACZEŁO...

SĄ MIESZKAŃCY, Z KTÓRYCH TCZEW MOŻE BYĆ SZCZEGÓLNIIE DUMNY. WŚRÓD NICH JEST PROF. RYSZARD KARCZYKOWSKI – DZISIAJ WYBITNY TENOR, SŁYNNY ARTYSTA WYSTĘPUJĄCY NA SCENACH W KRAJU I ZA GRANICĄ, NAUCZYCIEL KOLEJNYCH POKOLEŃ MUZYKÓW, A KIEDYŚ – CHŁOPAK Z KOZEN. TEN WŁAŚNIE CHŁOPAK Z KOZEN, Z KOLEJARSKIEJ RODZINY, KTÓREGO DZIECIŃSTWO PRZYPADŁO NA BARDZO TRUDNY WOJENNY I POWOJENNY CZAS, UDOWODNIŁ, JAK WŁASNĄ PRACĄ, UPOREM I TALENTEM MOŻNA TRAFIĆ NA SZCZYT. WE WRZESNIU JEDEN Z NAJWYBITNIEJSZYCH ŚPIEWAKÓW ŚWIATOWYCH SCEN OPEROWYCH, HONOROWY OBYWATEL MIASTA TCZEWA ODWIEDZIŁ RODZINNE MIASTO.

4-5 Samorząd

Kawalerowie Pro Domo Trsoviensi
Nagroda dla Gertrudy Pierzynowskiej
Budżet Obywatelski

6-7 Inwestycje

Stadion lekkoatletyczny
Usuwanie azbestu
Trwa remont biblioteki
Teren rekreacyjny przy ul. Bora-Komorowskiego
Rozbudowa SSP 2
Sadowa – pierwszy budynek już za rok
Przebudowa na Zatorzu
Nowa sygnalizacja przy ul. Wojska Polskiego

8-10 Społeczeństwo

Uczciliśmy bohaterów września 1939 roku
Ryszard Karczykowski w Tczewie
Awanse zawodowe nauczycieli
Bezpieczna droga do szkoły

11 Bezpieczeństwo

30 lat w służbie mieszkańcom
Straż Miejska w sierpniu

12-14 Wokół nas

Rodzinny piknik na Górkach
Tczewianie bawili się na dożynkach
Narodowe Czytanie z panią Dulską
Konkurs na projekt pocztówki

16 Edukacja

Nagrody dla najzdolniejszych

17 Przedsiębiorczość

Pomorski System Usług Doradczych
Bienergy Expo 2021

18-19 Kultura

W Tczewie zabrzmiała muzyka Grzegorza Ciechowskiego
Witrażownictwo. Część III

20-21 Ekologia

Przygoda z przyrodą – lato 2021
Opowieści drzew
Sprzątanie świata – Polska 2021

22 Na rowerze jesienią

23 Kącik młodego czytelnika

Pierwszoklasiści będą widoczni na drodze

Martyna Link

Wszyscy pierwszoklasiści szkół podstawowych zostaną wyposażeni w odblaski.

W trosce o bezpieczeństwo najmłodszych, prezydent Tczewa Mirosław Pobłocki przekazał dyrektorom szkół podstawowych oraz komendantowi Powiatowej Policji w Tczewie insp. Marcinowi Malinowskiemu breloczki odblaskowe. Odblaski można przypiąć do plecaka, kurtki itp. Uczniowie otrzymują je podczas zajęć o bezpieczeństwie na drodze prowadzonych przez policjantów oraz strażników miejskich. W tym roku przekazaliśmy 1000 odblasków opatrzonych logiem Tczewa.

– Bezpieczeństwo dzieci to nasz priorytet – podkreśla **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. Elementy odblaskowe zwiększają bezpieczeństwo tych najmłodszych uczestników ruchu drogowego.

Straż Miejska także prowadzi działania “Bezpieczna droga do szkoły”, kontrolując m.in. oznakowanie w sąsiedztwie szkół oraz prowadząc zajęcia z uczniami.

Będzie nowy wiadukt

Małgorzata Mykowska

20 września zawarta została umowa na rozbiorę istniejącego oraz budowę nowego wiaduktu drogowego nad linią kolejową nr 009 Warszawa Wschodnia – Gdańsk Główny, między ul. Nowy Rynek i Kolejową. Termin wykonania zadania to 450 dni.

Umowę podpisali: **Przemysław Boleski**, dyrektor Zakładu Usług Komunalnych, reprezentujący Gminę Miejską Tczew oraz **Wojciech Zawarczyński** i **Ewa Szymańska**, ze strony wykonawcy, czyli firmy Strabag.

Prace rozpoczną się od przygotowania drogi dojazdowej, ale przynajmniej do końca października nie należy się spodziewać utrudnień w ruchu.

Fot. Małgorzata Mykowska

– Inwestycja nie będzie łatwa. Na pewno dużo problemów pojawi się podczas przebudowy mediów, przeprowadzenia ich przez teren kolei. Sama budowa, na dość małym terenie, będzie również dla nas sporym wyzwaniem – powiedział W. Zawarczyński.

Zadanie kosztować będzie nieco ponad 21 mln zł, jest to największa inwestycja drogowa prowadzona obecnie przez miasto. Jest ona niezbędna ze względu na bardzo zły stan techniczny obecnego wiaduktu. Nowa konstrukcja ma być gotowa do końca 2022 r.

Niepełnosprawnym będzie łatwiej

Zarząd PFRON przyznał dofinansowanie na przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych. Środki na dwa z nich trafią do Tczewa.

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III obszar D” – Środowiskowy Dom Samopomocy w Tczewie otrzymał dofinansowanie w wysokości 101 705,33 zł na projekt pn. „Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych”.

Natomiast Gmina Miejska Tczew w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III obszar B” otrzymała dofinansowanie w wysokości 6 494,22 zł na realizację działań w projekcie pn. „Likwidacja barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych z Urzędem Miasta w Tczewie”.

Głównym zadaniem projektu jest zwiększenie dostępności instytucji publicznej poprzez niwelowanie barier technicznych utrudniających osobom niepełnosprawnej funkcjonowanie w roli klienta urzędu.

W ramach zadania urząd zakupi 4 przenośne pętle indukcyjne, które umożliwią osobom niedosłyszącej odbiór czystego i wyraźnego dźwięku poprzez cewkę telefoniczną, w którą wyposażony jest niemal każdy aparat słuchowy. Zakupione zostaną również 3 wideodomofony, których zadaniem będzie szybka identyfikacja klientów, dla których powinny być wykonywane usługi specjalne. Celem montażu wideodomofonów jest usprawnienie kontaktu osoby niepełnosprawnej z pracownikiem urzędu czy strażnikiem miejskim.

Oba działania zaplanowano do realizacji jeszcze w tym roku.

Integracja na Zatorzu

Tekst:
Monika Rożanowska

Zdjęcia:
Przemysław Judkowiak

W ostatnich dniach sierpnia w Klubie Rodzinnym Zatorze odbyło się spotkanie integracyjne dla mieszkańców Starego Miasta i Zatorza. W ramach spotkania podsumowano konkurs „Podwórkowa od-nowa”, w którym to grupy sąsiedzkie mogły ubiegać się o dofinansowanie w wysokości od 500 zł do 15 000 zł.

W ramach projektu „Miasto od Nowa. Rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza w Tczewie”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, grupy sąsiedzkie uzyskały środki finansowe na zagospodarowanie przydomowych po-

dwórek, ogródków itp. Przestrzenie wspólne zostały wyposażone m. in. w różnorodną roślinność, meble ogrodowe, hamaki, leżaki, altany ogrodowe, stojaki rowerowe.

Warunkiem koniecznym było, aby działania angażowały mieszkańców w formie pracy społecznej.

Podczas spotkania na Zatorzu przeprowadzono warsztaty kreatywne, przygotowano animacje, gry i zabawy, które miały na celu zaangażować mieszkańców i nawiązać do celów rewitalizacji.

Kolejna edycja konkursu „Podwórkowa od-nowa” odbędzie się w 2022 roku.

XXXIV sesja Rady Miejskiej

30 WRZEŚNIA, GODZ. 10.00

CZĘŚĆ PIERWSZA

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 26 sierpnia 2021 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za sierpień 2021 r.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 26 sierpnia do 29 września 2021 r.

CZĘŚĆ DRUGA

7. Informacja o funkcjonowaniu spółek prawa handlowego, w których Gmina Miejska Tczew posiada udziały za 2020 rok oraz za I półrocze 2021 roku.
8. Informacja z wykonania budżetu miasta za I półrocze 2021 r.
9. Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2021-2035 za I półrocze. 2021r.
10. Informacja o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury za I półrocze 2021 r.
11. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 11.1. powierzenia spółce Tczewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. z siedzibą w Tczewie zadań własnych Gminy Miejskiej Tczew w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej,
 - 11.2. zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Tczew,
 - 11.3. uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla rejonu Piotrowo-Bajkowe w Tczewie,
 - 11.4. ustanowienia pomników przyrody,
 - 11.5. zmian w budżecie miasta Tczewa na 2021rok,
 - 11.6. zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2021-2034.
12. Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.
13. Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Kawalerowie Pro Domo Trsoviensi

Małgorzata Mykowska

Jacek Wiśniewski i Andrzej Semborowski podczas sierpniowej sesji Rady Miejskiej otrzymali Medale „Pro Domo Trsoviensi”. O ich przyznaniu radni zdecydowali jeszcze w grudniu ub. roku, jednak ze względu na pandemię, nie było możliwe zorganizowanie uroczystej sesji.

Jackowi Wiśniewskiemu wyróżnienie przyznano za wieloletnią działalność w dziedzinie sportu, wychowanie wielu sportowców i promowanie miasta na całym świecie. Jest wieloletnim trenerem i działaczem sportowym. Wychował wielu zawodników, którzy występowali na różnych

Fot. Małgorzata Mykowska

poziomach rozgrywkowych. **Andrzejowi Semborowskiemu** przyznano wyróżnienie za długoletnią działalność sportową na terenie miasta, powiatu i kraju oraz promocję miasta i powiatu poza granicami kraju. W młodości trenował dziecięcibój lekkoatletyczny

i zakwalifikował się do reprezentacji Polski w tej dyscyplinie. Od 1997 startując w kategorii masters zdobył 23 medale, w tym 9 złotych, 7 srebrnych i 7 brązowych. Również w swojej pracy trenerskiej osiąga wiele sukcesów w pracy z młodzieżą i studentami.

Nagroda dla Gertrudy Pierzynowskiej

Małgorzata Mykowska

Gertruda Pierzynowska, radna, wieloletnia mieszkanka osiedla Suchostrzygi, znana z działalności społecznej, otrzymała tytuł **Pro Obywatel 2020**.

Aktywnej radnej nagrodę, podczas sierpniowej sesji Rady Miejskiej, wręczyli **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa oraz **Tomasz Kajzer** reprezentujący Stowarzyszenie Pomorski Ruch Obywatelski. Z gratulacjami pospieszili przewodniczący Rady Miejskiej **Zenon Drewa** i starosta tczewski **Mirosław Augustyn** oraz radni i goście.

Do plebiscytu ogłoszonego przez Stowarzyszenie Pomorski Ruch Obywatelski można było zgłaszać osoby zaangażowane w pomoc sąsiedzką, wsparcie społeczności lokalnych, seniorów,

Fot. Małgorzata Mykowska

dzieci i ochronę środowiska. Konkurs jest pomysłem na uhonorowanie osób dzielących się swoim czasem, działających bezinteresownie na rzecz innych.

Gertruda Pierzynowska całe swoje życie zawodowe pracowała w tczewskiej oświacie, w tym przez 10 lat pełniła funkcję wicedyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 w Tczewie. W samorządzie tczewskim jest nieprzerwanie od

1998 r., gdzie pełniła i pełni wiele funkcji. Jest przewodniczącą Rady Osiedla Suchostrzygi I oraz członkiem Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej. Znana jest z organizacji licznych imprez integracyjno-okolicznościowych. Inicjuje wiele działań z zakresu polityki społecznej i infrastruktury. Za działalność zawodową i społeczną odznaczona została Złotym Krzyżem Zasługi.

Budżet Obywatelski

Wszystkie projekty do realizacji

10 września zakończyło się głosowanie na projekty do Budżetu Obywatelskiego Tczewa. Prezydent Mirosław Pobłocki, zdecydował, że wszystkie projekty, niezależnie od liczby zebranych głosów, będą zrealizowane w 2022 r.

PROJEKTY DUŻE

- 1 **Monitoring wizyjny** – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. Monitoring wizyjny newnralgicznych punktów w Tczewie. Montaż kamer na słupach oświetleniowych. W skład zestawu wchodziłyby m.in. kamery stacjonarne, lokalny rejestrator, zestaw zasilający ładowanie akumulatora w nocy.
- 2 **Wymiana chodnika** Remont chodnika wzdłuż budynku mieszkalnego przy ul. Polnej 4.
- 3 **Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez montaż naświetlaczy na przejściach dla pieszych.**
Montaż naświetlaczy na przejściach dla pieszych (ul. Armii Krajowej na wysokości ul. Kasztanowej; ul. Armii Krajowej na wysokości Mon Blanc; al. Kociewska – w środku odcinka ul. Jagiellońska – ul. Żwirki, ul. Grunwaldzka – pomiędzy Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, a przedszkolem Twoja Niania; przejścia dla pieszych przy ul. Chopina na wysokości ul. Rybackiej oraz ul. Pod-

górną; dwa przejścia dla pieszych na ul. Saperskiej w pobliżu SP 11).

- 4 **Bezpieczna droga do szkoły.** Budowa ciągu pieszo-rowerowego (wraz z montażem ławek, śmietników, oświetlenia), który łączyłby ul. ks. Sychty i ul. Fenikowskiego.
- 5 **Stoły do gier i piknikowania** – na Bulwarze Nadwiślańskim oraz na terenie rekreacyjnym z fontanną przy ul. Żwirki.
- 6 **Rozbudowa systemu monitoringu – bezpieczne dzieci i mieszkańcy Tczewa.** Montaż kamer stacjonarnych monitoringu wraz z rejestratorem na słupach oświetleniowych (ul. Armii Krajowej – deptak od ul. Topolowej; ul. Traugutta /ul. Armii Krajowej; Rondo Kociewskie; park przy placu zabaw i stawku przy ul. Czerwonego Kapturka/ul. Kubusia Puchatka; Park Miejski – przy fontannie z żabkami; skrzyżowanie ul. Puławskiego z ul. Czyżykowską, deptak przy ul. Jasińskiego i Armii Krajowej).
- 7 **Rodzinna Kanonka** Dopuszczenie istniejącego placu zabaw oraz strefy workout o nowe urządzenia zabawowe; budowa ogrodzonego wybiegu dla psów z urządzeniami służącymi do zabawy.
- 8 **Przestrzenny napis 3D „Tczew”** z elementami gryfa – na Bulwarze Nadwiślańskim.
- 9 **Wymiana ogrodzenia przy Szkole Podstawowej nr 5** – wzdłuż ul. Obr. Westerplatte i ul. Lecha.

- 10 **Miejskie grillowanie** – postawienie wiat nad stolami i ławkami przy grillu na os. Staszica przy ul. Spółdzielczej.
- 11 **Nowe witacze Tczewa** – wymiana istniejących witaczy na wjeździe do miasta od strony Gdańska, Czarlina, Bałdowa na nowe. Postawienie nowego witacza na wjeździe do Tczewa od strony dojazdu z autostrady A1.
- 12 **Zielony zakątek** – stworzenie zielonego terenu rekreacyjnego w rejonie al. Solidarności 23.

PROJEKTY MAŁE

- 1 **Monitoring Jedności Narodu.** Montaż kamery obrotowej na słupie oświetleniowym przy ul. Jedności Narodu 8.
- 2 **Rozbudowa systemu monitoringu jakości powietrza** smog.alarmowy.pl o 4 nowe czujniki na terenie miasta Tczewa. Lokalizacja: Os. Witośa, skrzyżowanie ul. Bałdowskiej z Nowowiejską, rondo przy ul. Rokickiej, skrzyżowanie ul. Gdańskiej z al. Zwycięstwa.
- 3 **Stojaki rowerowe.** Montaż 55 szt. stojaków rowerowych w kształcie odwróconej litery „U”.
- 4 **Pieszko-rowerowa ścieżka (Tczew) Od Nowa.** Uzupełnienie ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż Kanału Młyńskiego o montaż ławek, koszy na śmieci i psie odchody oraz nasadzenia zieleni.
- 5 **W każdym z nas drzemie troszkę dziecka** – montaż po jednej huśtawce i hamaku dla na Bulwarze Nadwiślańskim oraz na kanonce.

MIROSŁAW POBŁOCKI PREZYDENT TCZEWA

– Podjąłem decyzję, aby w 2022 r. zrealizować wszystkie 17 projektów, które zostały poddane pod głosowanie. Powodów jest kilka. Pandemia zmniejszyła społeczną aktywność i dużo trudniej było autorom i zwolennikom poszczególnych pomysłów promować swój projekt, tak jak było to w poprzednich latach. Po sześciu dotychczasowych edycjach budżetu obywatelskiego, w tym roku – na skutek zmian w przepisach ogólnopolskich, musieliśmy znacząco zmienić regulamin. Nie można było np. głosować na kilka projektów, ale wybrać tylko jeden. Niektórym mieszkańcom mogło to sprawić trudność, zwłaszcza, że wiele projektów jest bardzo atrakcyjnych. Kolejny argument (to znowu skutek pandemii) – nie realizowaliśmy budżetu obywatelskiego w 2020 r., więc ten obecny będzie pewną rekompensatą za „stracony” rok. Najważniejsze, że projekty są ciekawe i jestem przekonany, że dobrze będą służyły mieszkańcom. Dziękuję wszystkim tczewianom, którzy mimo pandemii zaangażowali się w tę inicjatywę proponując swoje pomysły i biorąc udział w głosowaniu. Warto już zacząć myśleć nad kolejną edycją...

Stadion lekkoatletyczny

Do końca zbliża się II etap budowy stadionu lekkoatletycznego przy ul. Bałdowskiej. Dzięki tegorocznej inwestycji, obiekt zyskał zaplecze sanitarne, trybuny, miejsca parkingowe, oświetlenie.

Obecnie kończy się remont budynków socjalnych, trwa porządkowanie terenu, obiekt przygotowany jest do procedury odbiorowej

Termin zakończenia prac mija z końcem października. Koszt zadania to 2,4 mln zł.

Fot. Sylwia Balda

Usuwanie azbestu

Dozaczęła się akcja usuwania azbestu z tych nieruchomości, które zgłosiły się do programu realizowanego od kilku lat przez miasto Tczew. W edycji 2021-2022 realizowanych będzie 16 wniosków o usunięcie łącznie ok. 16 ton azbestu.

Wykonawcą zadanie jest firma ECO-POL sp. z o. o. z Pruszcza Gd. W celu wykonania usługi usuwania wyrobów zawierających azbest, prosimy wnioskodawców o współpracę z firmą „ECO-POL” sp. z o. o. i spełnienie wszystkich warunków koniecznych do wykonania zadania w zakresie przedstawionym we wnioskach o dofinansowanie. Numer telefonu do wykonawcy usługi: (52) 330 80 65.

Gmina Miejska Tczew realizuje program „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejskiej Tczew” od 2017 r. Dotychczas usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 64 ton, znajdujące się na terenie 43 nieruchomości.

Trwa remont biblioteki

Gruntownie przebudowywana jest główna siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Jarosława Dąbrowskiego 6. Obecnie prowadzone są roboty dekarские, roboty elewacyjne: przemurowania i wymiana licońki, naprawa gzymsów oraz parapetów zewnętrznych, czyszczenie i uzupełnianie spoin, murowanie kominów, wykonywana jest konstrukcja stalowa wzmocnienia elementów konstrukcyjnych więźby dachowej.

Koszt inwestycji to 7 mln zł. Zadanie jest dofinansowane w z funduszy unijnych i realizowane w ramach projektu „Miasto od-nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza w Tczewie”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Fot. Jarek Cherek

Teren rekreacyjny przy ul. Bora-Komorowskiego

Do połowy listopada potrwają prace przy zagospodarowaniu terenu osiedlowego (między blokami a Kanalem Młyńskim) przy ul. Gen. Bora-Komorowskiego.

Zakres prac obejmuje m.in.: budowę alejek spacerowych – ciągów pieszych o nawierzchni utwardzonej z kostki betonowej, montaż elementów małej architektury – ławki, kosze na śmieci, nasadzenie zieleni wysokiej i niskiej. Koszt zadania to blisko 304 tys. zł.

Rozbudowa SSP 2

Trwa inwestycja zmierzająca do rozbudowy Sportowej Szkoły Podstawowej nr 2. Przeniesione zostały kontenery obsługujące boisko Orlik, aby zrobić miejsce na dobudowywany segment. Rozpoczęło się wykonywanie fundamentów pod nowy obiekt.

Zakres zadania obejmuje wybudowanie obiektu oraz infrastruktury towarzyszącej - przyłączy energii i wod-kan. Dwukondygnacyjny segment będzie połączony z obecnym gmachem szkoły. Powierzchnia użytkowa segmentu to 625 m². Na parterze oraz na piętrze budynku zlokalizowane zostaną po trzy klasy szkolne oraz węzły sanitarne i klatka schodowa. Obiekt dostosowany będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dobudowanie segmentu do budynku przy ul. Gdańskiej, pozwoli zrezygnować z drugiego obiektu, a to usprawni pracę szkoły – uczniowie i nauczyciele nie będą musieli przemieszczać się pomiędzy budynkami i obniżą się koszty utrzymania placówki. Koszt zadania to ok. 3 mln zł, termin wykonania mija w sierpniu 2022 r.

Fot. Sylwia Baida

Sadowa – pierwszy budynek już za rok

Tczewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozstrzygnęło przetarg na budowę pierwszego budynku wielorodzinnego przy ul. Sadowej.

Do przetargu zgłosiły się dwie firmy. Najkorzystniejszą ofertę, na kwotę 7 mln zł, złożyła firma RODŁO z Kwidzyna i to ona wykona inwestycję.

Planowany termin zakończenia robót to 30 listopada 2022 roku. Inwestycja przewiduje wybudowanie 34 lokali mieszkalnych na wynajem, z partycypacją najemców. Budynek będzie 3-piętrowy, 4-kondygnacyjny, z dwiema klatkami schodowymi, które wyposażone będą w windy. W przyszłym roku wybudowany zostanie jeden budynek wielorodzinny, ale docelowo w tym miejscu planowane są dwa kolejne.

Małgorzata Mykowska

Przebudowa na Zatorzu

Trwają prace przy przebudowie układu drogowego na os. Zatorze (II i III etap). Przedmiotem inwestycji jest m.in. przebudowa ulic Kruczej, Prostej, Elżbiety, Kolejowej, budowa ciągu pieszo-rowerowego między ul. Kruczą a kładką nad Kanałem Młyńskim, budowa chodnika łączącego ciąg pieszo-rowerowy z istniejącą kładką nad Kanałem Młyńskim, przebudowa chodnika łączącego ul. Elżbiety z ul. Młyńską. Zadanie obejmuje także przebudowę lub budowę sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, gazowej, energetycznej, oświetlenia drogowego oraz systemu monitoringu.

Obecnie najbardziej zaawansowane są prace przy budowie ciągu pieszo-jezdnego nad Kanałem Młyńskim (infrastruktura drogowa w 70%, kanalizacja deszczowa – 80 proc.) oraz przy ul. Kruczej.

Na zlecenie miasta, zadanie wykonuje firma B&W Usługi Ogólnobudowlane za kwotę 8,3 mln zł. Zadanie jest realizowane w ramach projektu pn. „Miasto od nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Nowa sygnalizacja przy ul. Wojska Polskiego

Na jednym z najbardziej newralgicznych skrzyżowań w Tczewie – ul. Wojska Polskiego, Grunwaldzkiej i Sobieskiego, przebudowana zostanie sygnalizacja świetlna.

Dotychczasowe tradycyjne światła zastąpi sygnalizacja akomodacyjna, która będzie się dopasowywać do natężenia ruchu. Poprawi to płynność ruchu i bezpieczeństwo kierowców i pieszych. Zadanie zrealizuje Eldro Budowa Sp. z o.o. z Żukowa za kwotę 448 tys. zł. Umowa z wykonawcą została podpisana 20 września, czas realizacji zadania to 90 dni.

Małgorzata Mykowska

Uczciliśmy bohaterów września 1939 roku

Tekst i zdjęcia:

Martyna Link

1 września odbyły się obchody upamiętniające 82. rocznicę wybuchu II wojny światowej, podczas których oddano hołd bohaterom, którzy oddali swe życie w obronie Ojczyzny.

Przy obelisku, na Skwerze Weteranów II Wojny Światowej spotkali się przedstawiciele władz państwowych, kolejarze, celnicy, samorządowcy miasta i powiatu, parlamentarzyści, duchowieństwo. Uroczystości uświetnił udział Kompanii Honorowej 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego z Malborka oraz tczewskiej Harcerskiej Orkiestry Dętej.

Kazimierz Ickiewicz, historyk i radny Rady Miejskiej, przypomniał wydarzenia historyczne z 1 września 1939 r. – II wojna światowa rozpoczęła się w Tczewie – dzisiaj ta informacja jest już w podręcznikach szkolnych. O godzinie 4:34 rozpoczęło się natarcie z powietrza. Tu żołnierzom II Batalionu Strzelców przyszło jako pierwszym w Polsce bronić ojczyzny. Wojna rozpoczęła się o te mosty. Niemcy chcieli je zdobyć, po to aby transporty mogły swobodnie przemieszczać się do III Rzeszy. Natomiast strona polska miała ich bronić. Był rozkaz – “obronić, a jak się nie da, to wysadzić”. Polscy żołnierze wykonali powierzone zadanie, mosty nie dostały się w ręce wroga. Saperzy polscy wykonali rozkaz i uniemożliwili Niemcom opanowanie mostów i tym samym szybkie przegrupowanie wojsk z terenu Wolnego Miasta Gdańska oraz Prus Wschodnich do Polski.

Udział w uroczystościach wzięli m.in.: **Piotr Karczewski**, doradca Prezydenta RP **Andrzeja Dudy**, poseł **Kazimierz Smoliński**, reprezentujący Marszałek Sejmu **Elżbietę Witek**, **Michał Bąkowski**, wicewojewoda pomorski, reprezentujący Prezesa Rady Ministrów **Mateusza Morawieckiego**, **Andrzej Bittel** Sekretarz stanu Wiceministra Infrastruktury, **Kamil Wilde**, wiceprezes Urzędu Transportu Kolejowego, **Barbara Bętkowska-Cela**, dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku.

Odczytane zostały listy skierowane do organizatorów i uczestników uroczystości od prezydenta RP **Andrzeja Dudy**, Marszałek Sejmu **Elżbiety Witek**, Prezesa Rady Ministrów **Mateusza**

Morawieckiego oraz Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów SzeF Krajowej Administracji Skarbowej – **Magdaleny Rzeczkowskiej**. Głos zabrał także prezydent Tczewa **Mirosław Pobłocki**:

– W ciągu kilku minut Polska stanęła w ogniu. Rozpoczęła się II wojna światowa. Granic polski broniło wówczas prawie milion żołnierzy, wojsko polskie dysponowało prawie 900 czołgami i około 500 samolotami. To wszystko plus odwaga i męstwo naszych żołnierzy, także tych z II Batalionu Strzelców, okazało się jednak o wiele za mało. Polska osamotniona, bez pomocy sojuszników nie była w stanie powstrzymać niemieckiej agresji. Rozpoczął się blisko 6-letni okres okupacji.

Na zakończenie uroczystości, delegacje złożyły kwiaty pod obeliskiem poświęconym „Bohaterskim żołnierzom 2. Batalionu Strzelców, obrońcom mostu na Wiśle, polskim celnikom i kolejarzom z Szymankowa”.

W ramach obchodów 82. rocznicy wybuchu II wojny światowej przygotowano w Centrum Kultury i Sztuki spektakl artystyczny (malowanie światłem, speed painting show) w wykonaniu Galitsyna Art Group. Oprawę artystyczną zapewniła **Jadwiga Tomczyńska** z zespołem.

Obraz gen. **Józefa Hallera** namalowany z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości oraz 75-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie **Mirosław Pobłocki** prezydent Tczewa wraz z **Krzysztofem Mamińskim** prezesem PKP S.A. przekazali **Krzysztofowi Kordzie** dyrektorowi Miejskiej Biblioteki Publicznej. Podczas tego spotkania gratulowano także ks. **Prątałowi Stanisławowi Cienińczowi** Honorowemu Obywatelowi Miasta Tczewa, przyznanego przez Prezydenta RP **Andrzeja Dudę**, otrzymanego na wniosek prezydenta miasta, odznaczenia **Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski** za zasługi duszpasterskie i społeczne.

Ryszard Karczykowski odwiedził rodzinny Tczew To tu wszystko się zaczęło...

Tekst i zdjęcia:

Małgorzata Mykowska

Ryszard Karczykowski, tczewianin z pochodzenia, wybitny tenor, pedagog, profesor sztuk muzycznych, jeden z najwybitniejszych śpiewaków światowych scen operowych, Honorowy Obywatel Miasta Tczewa odwiedził swoje rodzinne miasto.

Wizyta artysty była okazją do odsłonięcia tablicy pamiątkowej na budynku przy ul. Kruczej 18, gdzie profesor spędził dzieciństwo. Najbardziej wzruszające było jednak spotkanie blisko 80-letniego artysty z rodziną, dawnymi sąsiadami, kolegami z tamtych czasów. Wspomnieniom i rozmowom nie było końca. Nie obyło się bez łez wzruszenia, zwłaszcza gdy prof. Karczykowski przestąpił progi swojego dawnego mieszkania serdecznie witany przez obecnych lokatorów. Była też okazja do spacerowania się ulicami Zatorza, zwłaszcza, że część z nich została już wyremontowana w ramach projektu rewitalizacji dofinansowanego z funduszy unijnych.

– Są mieszkańcy, z których Tczew może być szczególnie dumny – powiedział **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. – Wśród nich jest pan Ryszard Karczykowski – dzisiaj wybitny tenor, słynny artysta występujący na scenach w kraju i za granicą, nauczyciel kolejnych pokoleń muzyków, a kiedyś – chłopak z Kozen. Ten właśnie chłopak z Kozen, z kolejańskiej rodziny, którego dzieciństwo przypadło na bardzo trudny wojenny i powojen-

ny czas, udowodnił, jak własną pracą, uporem i talentem można trafić na szczyt. Chciałbym, aby tablica, która dzisiaj odsłaniamy, była nie tylko pamiątką czasów, które Pan Profesor spędził w Tczewie, ale też świadectwem, że warto walczyć o marzenia. Serdecznie witam Pana Profesora w Tczewie, w miejscu gdzie wszystko się zaczęło...

Prof. Ryszard Karczykowski przybył do Tczewa wraz z małżonką Elżbietą. Artysta odwiedził groby rodziców i z wielką radością obejrzał po latach swoje miasto. Na każdym kroku podkreślał wielkie zmiany, które zaszły w Tczewie podkreślając wielokrotnie, że Tczew jest pięknym, zadbanym miastem. Profesor gościł m.in. w Fabryce Sztuk, na os. Górki, obejrzał Bulwar Nadwiślański.

Zwieńczeniem pełnego wrażeń dnia było spotkanie z mieszkańcami w Centrum Kultury i Sztuki. Sala widowiskowa CKiS od 2016 r. nosi imię prof. Karczykowskiego. Ciekawą rozmowę z profesorem przeprowadził Krzysztof Dąbrowski. Profesor wspominał dzieciństwo i lata szkolne spędzone w Tczewie, rodziców, którzy wpoili mu najważniejsze wartości moralne, mówił o karierze artystycznej, o współczesnej kulturze i muzyce. Wieczór zakończył się występem Przemka Radziszewskiego w operowym repertuarze.

Ryszard Karczykowski w 2005 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa. To legenda polskiej opery. Jest absolwentem uczelni muzycznej w Gdańsku i Hochschule für Musik Hanns Eisler w Berlinie, był solistą nie tylko w polskich teatrach operowych, ale także m. in. w Lipsku, Dreźnie, Frankfurt nad Menem, Covent Garden w Londynie, Staatsoper oraz Volksoper w Wiedniu, Deutsche Oper w Berlinie.

Awanse zawodowe nauczycieli

Martyna Link

15 nauczycieli tczewskich szkół podstawowych i przedszkola otrzymało awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego.

Przed otrzymaniem aktów nauczyciele złożyli ślubowanie. Zastępca prezydenta Tczewa Adam Urban wręczył akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom z tczewskich szkół samorządowych.

Nauczycielami mianowanymi zostali:

- » Magdalena Frankowska, SSP 2 z OI (nauczyciel wspomagający),
- » Iwona Maj, SSP 2 z OI (nauczyciel wspomagający),
- » Ewelina Szczęblewska, SP 10 z OI (nauczyciel wspomagający),
- » Sandra Danecka, SP 10 z OI (nauczyciel wspomagający),
- » Karolina Lubiszewska, SP 7 (edukacja wczesnoszkolna, socjoterapia),
- » Krzysztof Szymański, SP 5 (religia),
- » Magdalena Fraszkiwicz, SP 7 (historia),
- » Alina Stobińska, SP5 (matematyka, informatyka),
- » Karolina Wilczewska, SP4 (edukacja wczesnoszkolna),
- » Dorota Okrój, SP4 (edukacja wczesnoszkolna),
- » Monika Chrzanowska, SP4 (edukacja wczesnoszkolna),
- » Dorota Wołoszyk, SP5 (wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna),
- » Katarzyna Biela-wa, SP7 (wychowanie przedszkolne),
- » Ewelina Miemczyk, P-le Nr 8 (wychowanie przedszkolne),
- » Jakub Kwiatkowski, SP8 (wychowanie fizyczne).

Egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego (sesja let-

nia) odbywały się w dniach 23-24 sierpnia.

– Cieszę się, że podnosicie swoje kwalifikacje i umiejętności, które mają wpływ nie tylko na zwiększenie poziomu edukacji dzieci, ale także na zadowolenie z rozwoju zawodowego. Życzę dużo radości, wytrwałości oraz satysfakcji w pracy pedagogicznej, niesłabnącej pasji i gratuluję uzyskanego tytułu. – powiedział **Adam Urban**, zastępca prezydenta Tczewa.

Fot. Martyna Link

Bezpieczna droga do szkoły

Straż Miejska w Tczewie

Kształcenie nawyku właściwego zachowania się w ruchu drogowym oraz utrwalenie podstawowych zasad poruszania się na drodze to główne cele, jakie przyświecały strażnikom w czasie działań prewencyjnych Straży Miejskiej w Tczewie w ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły”.

W trosce o najmłodszych, którzy rozpoczęli nowy rok nauki, strażnicy ruszyli do szkół, by służyć radą i pomocą. W ramach pierwszego etapu działań, który rozpoczął się 16 sierp-

Materiały prasowe Straży Miejskiej w Tczewie

nia, strażnicy sprawdzali oznakowanie przejść dla pieszych, stan barierek, ogrodzeń oraz innych zabezpieczeń przy szkołach i przedszkolach. Zastrzeżenia funkcjonariuszy najczęściej dotyczyły mało widocznego poziomego oznakowania przejść dla pieszych oraz wykrzywionych, odwróconych lub zasłoniętych przez zieleń znaków drogowych. Pierwszy etap akcji trwał do 31 sierpnia. Początek września upłynął strażnikom pod znakiem promowania właściwych zachowań na drodze. Przy szkołach stanęły patrole, które czuwały nad bezpieczeństwem dzieci i przeprowadzały małych maluchy przez jezdnię.

30 lat w służbie mieszkańcom

Tekst i zdjęcie:

Martyna Link

8 września tczewska Straż Miejska świętowała jubileusz 30-lecia działalności, który był okazją do przypomnienia początków formacji, przyznania nagród oraz wręczenia awansów. Strażnicy podziękowali także tym, którzy najbardziej wspierają ich działania.

– W Tczewie Straż Miejska powstała Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20 września 1990 r. Formacja zaczęła funkcjonować rok później na podstawie zarządzenia ówczesnego prezydenta Tczewa, nieżyjącego już Ferdynanda Motasa. Pierwszym komendantem straży był Jerzy Wojszwillo. – przypomniał **Andrzej Jachimowski**, komendant Straży Miejskiej.

Obecnie Straż Miejska liczy 27 funkcjonariuszy oraz 6 pracowników cywilnych. Straż ma bardzo szeroki zakres działań: obsługuje centrum rejestracji monitoringu miasta, gdzie do-

Prezydent Tczewa M. Pobłocki został odznaczony Krzyżem Zasługi dla porządku publicznego i bezpieczeństwa osób oraz wspierania Straży Miejskiej w Tczewie

konuje się zapisu z kamer zlokalizowanych na terenie Tczewa. Zajmuje się także profilaktyką bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez uczestnictwo w lekcjach szkolnych, przedszkolnych, spotkaniach z osobami starszymi, podczas festynów i pikników organizowanych w Tczewie. Ścisłe współpracuje z policją, przekazując spostrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa w mieście. W trudnym okresie pan-

demii Straż Miejska zajmowała się także dystrybucją przyłbic ochronnych i maseczek wśród mieszkańców, rozwożeniem żywności dla osób przebywających na kwarantannie oraz pomocą w punkcie szczepień.

Nagrodą za pracę Straży Miejskiej w Tczewie był otrzymany z rąk wojewody pomorskiego, certyfikat standaryzacji i certyfikacji straży miejskich i gminnych województwa pomorskiego.

– Życzę, aby Wasze starania na rzecz społeczności lokalnej były w najwyższym stopniu doceniane, żeby spełniły się oczekiwania dotyczące sprawiedliwych warunków pracy, z uwzględnieniem pragmatyki służbowej i zasad emerytalnych. – powiedział prefekt Krajowej Rady Komendantów Straży Miejskich i Gminnych RP, komendant Straży Miejskiej w Częstochowie **Artur Hołubiczko**.

Uroczystość była okazją do wręczenia strażnikom gratulacji, nagród i awansów oraz podziękowań wszystkim tym, którzy współpracują ze Strażą Miejską m.in. zarządowi miasta, Komendzie Powiatowej Policji, radnym.

– Życzę Wam wytrwałości oraz sił potrzebnych do inicjowania i angażowania się w przedsięwzięcia na rzecz społeczności lokalnej. Dziękuję także Krajowej Radzie Komendantów Straży Miejskich i Gminnych RP za otrzymany Krzyż Zasługi dla porządku publicznego i bezpieczeństwa osób oraz wspierania Straży Miejskiej w Tczewie. – oznajmił **Mirosław Pobłocki** prezydent Tczewa.

Straż Miejska w sierpniu

W sierpniu tczewska Straż Miejska odnotowała 688 interwencji, w tym 374 zgłoszone przez mieszkańców i przedstawicieli instytucji, 314 – pozostałych, w tym zgłoszonych przez dyżurnych Komendy Powiatowej Policji w Tczewie i interwencji własne strażników.

» Dzielnicy strażnicy miejscy działający na osiedlach Suchostrzygi i Bajkowym podjęli 19 interwencji własnych oraz 46 zleconych (przez administrację i mieszkańców osiedli, dyżurnych SM), nałożyli

5 mandatów karnych w wysokości łącznie 300 zł, wystawili 6 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych oraz 10 osób pouczyli.

Na Os. Garnuszewskiego i Zatorzu dzielnicowi podjęli 33 interwencji własne oraz 85 zleconych, nałożyli 6 mandatów karnych na łączną kwotę 1350 zł, wystawili 4 wezwania dla sprawców wykroczeń drogowych, 8 osób pouczyli.

Na Starym Mieście i Czyżówce dzielnicowi podjęli 33 interwencji własne oraz 81

zleconych, nałożyli 2 mandaty karne na łączną kwotę 150 zł, wystawili 6 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych, 9 osób pouczyli.

Interwencje dzielnicowych dotyczą głównie spraw porządkowych, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wykroczeń drogowych.

» Doprowadzono do usunięcia długo nieużytkowanych pojazdów (wraków) – Toyoty z ul. Za Dworcem, Mercedesa z ul. Piotrowo, Renault z ul. Suchostrzygi

Dworzec, Forda z ul. Wojska Polskiego, Fiata z ul. Topolowej.

» Do Komendy Powiatowej Policji przekazano materiały z monitoringu dotyczące: uszkodzenia elewacji, nieprawidłowego parkowania, przywłaszczenia mienia, zagrożenia w ruchu drogowym, kradzieży torebki, uszkodzenia mienia, nieumyślnego spowodowania śmierci, siedmiu kolizji drogowych, wybryku chuligańskiego, uszkodzenia ciała, czynności wyrażających, kradzieży roweru.

Rodzinny piknik z wędkowaniem na Górkach

Tekst i zdjęcia:
Martyna Link

4 września na skwerze 750-lecia miasta Tczewa na Górkach odbył się piknik rodzinny z okazji zakończenia wakacji i rozpoczęcia roku szkolnego.

Impreza rozpoczęła się zawodami wędkarskimi, wszystkie dzieci dotrwały do końca, wykazując się dużym hartem wędkarskiego ducha i ostro walczyły o wynik. Każdy młody wędkarz, biorący udział w zawodach, otrzymał upominek, laureaci zaś oprócz pucharu dostali sprzęt wędkarski.

Dla najmłodszych przygotowano strefę malucha, trampolinę, dmuchaniec, watę cukrową i popcorn. Malowanie twarzy i zaplatanie warkoczy przygotowało CKZ Nauka. Konkursy dla dzieci, warsztaty kreatywne oraz konkurencje sportowe i sprawnościowe zapewniły: Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie, Fabryka Sztuk oraz Świetlica socjoterapeutyczna Zamkowa, zachęcając jednocześnie wszystkich obecnych do dopingowania. Podczas pikniku dzieci miały okazję poznać postać Mikołaja Kopernika, mogły nauczyć się wypieku pierników oraz kaligrafii, a także obejrzeć teatrzyk kukielkowy. Dodatkową atrakcją była gra wielkoformatowa o Toruniu, którą zaprezentowała tamtejsza Lokalna Organizacja Turystyczna.

Z kolei Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe proponowało chętnym przepłynięcie stawu łódką. Straż Miejska na swoim stanowisku edukacyjnym uczyła zasad bezpie-

czeństwa oraz przygotowała zabawy dla dzieci.

Przy dźwiękach wesołej muzyki, wszyscy śpiewali znane piosenki. Urząd Miejski częstował mieszkańców kawą i herbatą. Pod wiatą biesiadną można było skosztować upieczone kielbaski oraz posmakować grochówki.

W związku z trwającym Narodowym Spisem Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021, osoby, które jeszcze się nie spisały, mogły to zrobić przy pomocy rachmistrza. Podczas wydarzenia zbierano środki na leczenie ciężko chorej tczewianki 10-letniej Ewy Ziółkowskiej.

Wspólna zabawa dzieci oraz rodziców była nie tylko formą aktywnego spędzenia czasu na świeżym powietrzu, ale także okazją do integracji mieszkańców osiedla.

W organizację włączyli się: Urząd Miejski w Tczewie, Kazimierz Mokwa Radny Rady Miejskiej, Miejska Biblioteka Publiczna, Fabryka Sztuk, CKZ Nauka, ZWIK Sp. z o.o., Stowarzyszenie Gospodarcze Kociewie, STKA „Sambor”, Kurier Tczewski, WOPR Tczew.

Tczewianie bawili się na dożynkach działkowych

Tekst i zdjęcia:
Martyna Link

Tegoroczne dożynki działkowe odbyły się 28 sierpnia na Bulwarze Nadwiślańskim już po raz 28. W ostatni weekend lata do Tczewa wróciły także foodtrucky.

W tym roku swoje święto obchodzili: ROD im. Jana Kasprowicza (110-lecie), ROD im. Mikołaja Kopernika (85-lecie), ROD im. Henryka Sienkiewicza (70-lecie), ROD Wiosna (45-lecie), które otrzymały puchary jubileuszowe.

Jak co roku działkowcy przygotowali stoiska, aby pokazać swoje plony. Podczas części oficjalnej festynu aktywnym działkowcom wręczono wyróżnienia i odznaczenia Polskiego Związku Działkowców.

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców przyznał odznakę za zasługi dla PZD Marii Sobich, zaś złotą odznakę i tytuł zasłużony działkowiec otrzymała Jolanta Szczybura.

Dyplomem 40-lecia Krajowa Rada wyróżniła:

- » **Janinę Kosior i Krystynę Kędziorek** z Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Sambora II,
- » **Celinę Zajdę** z Rodzinnych ogrodów Działkowych im. Jana Kasprowicza,
- » **Marię Kusowską i Janusza Jaworskiego** z ROD im. Wincentego Witosa,
- » **Piotra Mikituę** z ROD im. Mikołaja Kopernika,
- » **Jana Szparę i Stefana Grosa** z ROD im. Gen. Władysława Sikorskiego.

Prezes Henryk Drewa z ROD im. J. Kasprowicza wręczył odznaki „za zasługi dla ROD” **Teresie i Antoniemu Owczarkom** oraz **Ryszardowi Ogonowskiemu**.

Natomiast prezydent Tczewa **Mirosław Pobłocki** wręczył **nagrody pieniężne** w konkursie Prezydenta Miasta na wzorową działkę miasta Tczewa.

Działki rekreacyjne

- » I miejsce – **Małgorzata i Zbigniew Demscy**, ROD im. J. Kasprowicza,
- » II miejsce – **Anna Kupczyk**, ROD „Nad Wisłą”,

- » III miejsce – **Krzysztof Jasiński**, ROD im. W. Sikorskiego.

Działki warzywno-owocowe

- » I miejsce – **Halina i Ryszard Leńniewscy**, ROD im. W. Sikorskiego,
- » II miejsce – **Jan i Leokadia Jewiarz**, ROD im. ks. Sambora II,
- » III miejsce – **Sylwia i Andrzej Glazer**, ROD „Wiosna”.

Wyróżnienia otrzymali: **Marzena Gabska** (ROD „Nad Wisłą”), **Krzysztof Aftka** (ROD,

im. J. Kasprowicza), **Franciszek Openkowski** (ROD „Kolejarz”), **Marzena i Zdzisław Jabłoński** (ROD im. H. Sienkiewicza).

Na działkowym festynie nie zabrakło muzyki. Na scenie wystąpiły zespoły: Gdańska Orkiestra Ogrodowa, Cristo Dance, Jakub Freda oraz Gesek. Dla najmłodszych Urząd Miejski przygotował tzw. strefę malucha oraz dmuchańce. Na wszystkich czekała bezpłatna grochówka, wata cukrowa, popcorn oraz kawa i herbata. Dla zainteresowanych były cebulki kwiatowe i wiatraczki dla dzieci.

Miejska Biblioteka Publiczna przygotowała zajęcia kreatywne dla dzieci oraz konkursy o ogrodnictwie dla dorosłych z atrakcyjnymi nagrodami. CKZ Nauka na swoim stanowisku zaplałało warkocze, wykonywało makijaże oraz peeling dłoni. Kolejowy Klub Sportowy Unia Tczew zaprezentował ergometr wiosłarski, na którym trenują zawodnicy Unii, jednocześnie zachęcając młodzież od 12 roku życia, do brania udziału w treningach wiosłarskich.

Dodatkowo na dożynkach można było spisać się przy pomocy rachmistrza na stanowisku Spisu Powszechnego oraz zabezpieczyć się jednodawkową szczepionką Johnson & Johnson. Środowiskowy Dom Samopomocy z ul. Nowowiejskiej przedstawił swoje rękodzieło, wykonywane podczas warsztatów. Ci, którym apetyt dopisywał, skorzystali z oferty Koła Gospodyń Wiejskich, które serwowały ciasta i inne przysmaki.

Organizatorami są Prezydent Miasta Tczewa i Rodzinne Ogrody Działkowe, zaś współorganizatorem: Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej.

Narodowe Czytanie z panią Dulską

Tekst i zdjęcie:

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tczewie

4 września, na terenie rekreacyjnym przy ul. Żwirki (osiedle Suchostrzygi), odbyła się dziesiąta, jubileuszowa edycja „Narodowego Czytania”, ogólnopolskiej akcji społecznej, zapoczątkowanej przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, zaś od roku 2015 objętej patronatem medialnym Pary Prezydenckiej: Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser-Dudy. Tym razem uczestnicy wydarzenia mieli okazję wysłuchać fragmentów „Moralności pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej, ponadczasowego utworu obfitującego w ironię oraz komizm sytuacyjny, umiejętnie demaskującego egoizm, obłudę, fałsz, ciasnotę poglądów, jak również mieszczańską hipokryzję.

O oprawę muzyczną zadbał **Jerzy Cyganowski**. W role bohaterów młodopolskiego dramatu wcielił się:

- » reprezentująca Urząd Miasta, **Joanna Cholec**
- » reprezentujący Miejską Bibliotekę Publiczną, **Krzysztof Korda i Katarzyna Jędraszka**
- » przedstawicielki II Liceum Ogólnokształcącego w Tczewie: **Nikola Kwella** oraz **Edyta Cieszyńska**
- » uczeń Zespołu Szkół Ekonomicznych w Tczewie: **Łukasz Makowski**
- » uczennice Zespołu Szkół Technicznych w Tczewie: **Natalia Kapusta** oraz **Patrycja Langowska**
- » reprezentantki Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych: **Natalia**

Lubiszewska i Wiktoria Różyńska.

Za pomoc w organizacji akcji serdeczne podziękowania należą się nauczycielom: **Romanie Apostołowicz, Andżelice Rogińskiej, Annie Stencel, Elżbiecie Gojtowskiej, Elżbiecie Redwanz-Kubik** oraz dyrektorom szkół.

Konkurs na projekt pocztówki

Fabryka Sztuk
fabrykaszuk.tczew.pl

Ponad 180 lat temu brytyjski pisarz Theodore Hook wysłał pierwszą kartkę pocztową do samego siebie. Miała to być forma żartu, bo na awersie zostali przedstawieni pracownicy poczty w formie karykatur. Dziś już wiemy, że wysyłanie kartek pocztowych to nie psikus, a powszechny zwyczaj, choć nie tak popularny jak dawniej. Pocztówki stanowią wciąż miłą pamiątkę, np. z miejsc odwiedzanych w czasie podróży. Słowo „pocztówka” do języka polskiego wprowadził

Henryk Sienkiewicz za sprawą konkursu ogłoszonego w 1900 roku na odpowiednik francuskiego wyrażenia oznaczającego kartkę korespondencyjną.

Już po raz siódmy Fabryka Sztuk ogłasza konkurs na kartkę pocztową. Adresowany jest on do dzieci i młodzieży do lat 18. Zasady są proste: należy za-

poznać się z regulaminem konkursu, następnie samodzielnie wykonać awers kartki pocztowej o dowolnej tematyce w formacie A6, w technice malarzkiej lub rysunkowej oraz wypełnić kartę zgłoszenia. Ostatni krok – to dostarczenie pocztówki do Fabryki Sztuk: pocztą, kurierem lub osobiście. Autorzy najciekawszych awersów pocztówek zostaną nagrodzeni kartami upominkowymi do Empiku oraz gadżetami promocyjnymi. Konkurs trwa do 10 października. Osiem dni później, w Dzień Poczty Polskiej, plastyczne zmagania zostaną rozstrzygnięte i poznamy wyniki jury.

Wystawa plenerowa o wojskowości

Fabryka Sztuk

Autor:

Józef Ziółkowski

Projekt graficzny:

Dariusz Wałaszewski

Termin: do 29.10.2021 r.

Miejsce: ul. Pomorska

Na placu przed dworcem kolejowym można oglądać wystawę „Od starych do nowych koszar. Dzieje wojskowości w Tczewie”. To już dziewiąta plenerowa ekspozycja przygotowana w tym roku przez pracowników Fabryki Sztuk.

Wystawa jest podsumowaniem ponad osiemdziesięciu lat stacjonowania jednostek wojsko-

wych w Tczewie. Jej pierwszą część stanowi wspomnienie 2. Baonu Strzelców. Żołnierze tej jednostki 1 września 1939 roku stoczyli nierówny bój z wojskami niemieckimi w obronie Tczewa i strategicz-

nych mostów przez Wisłę. Ekspozycja przybliży też mroczną historię koszar związaną z okupacją niemiecką i przemianowaniem tego miejsca na obóz przejściowy, w którym zamordowano wielu Polaków.

Dalsza część wystawy poświęcona jest stacjonującemu od 1951 roku w Tczewie 47 Batalionowi Saperów, później 16 Tczewskiemu Batalionowi Saperów. Na kilkunastu planszach w formie fotorelacji zostały przedstawione najistotniejsze momenty z sześćdziesięcioletniej historii tczewskich saperów. Zobaczymy m.in. zdjęcia z akcji rozminowywania terenu, poligonów czy też uroczystości. W ostatniej części wystawy zostało pokazane uroczyste pożegnanie żołnierzy 16 Batalionu Saperów, co miało miejsce 1 października 2011 roku. Całość kończy sentymentalne zestawienie zdjęć nowego osiedla, powstałego na miejscu dawnych koszar.

Jak uciekający przez Kociewie król Leszczyński został chrzestnym

Dawny Tczew

Jesień roku 1733. Wybrany drugi raz na króla Polski Stanisław Leszczyński zmierza w kierunku Gdańska, salwując się ucieczką przed zagrożeniem ze strony popleczników Augusta III Sasa. W Śliwinach pod Tczewem dochodzi do niecodziennego wydarzenia – władca zostaje ojcem chrzestnym dziecka urodzonego w królewskim orszaku.

Nie było jeszcze Bursztynowej Autostrady, nawet nasza obecna droga krajowa nr 91 wychodząca w kierunku Zajączkowa była pieśnią dalekiej przyszłości. W naszej okolicy w kierunku Gdańska trzeba było przeprawić się przez podmokłą

dolinę Szpegawy tak, aby kontynuować drogę przez okolice Lubiszewa. To dlatego większość bitew w okolicy ograniczała się do tego ważnego strategicznie miejsca. Konwój karoc z królem Leszczyńskim, podążających ze stolicy do Gdańska, toczył się drogą od Gniszewa w kierunku grobli nad Jeziorem Rokickim, przejeżdżając przez Śliwiny.

Ks. Alfons Mańkowski, historyk i wikary w Lubiszewie w latach 1904-1910, w zachowanej parafialnej księdze ochrzczonych znalazł informację zapisaną przez ks. Józefa Radziszewskiego, że 5 października 1733 r. w Śliwinach „Serrenissimus Rex Stanislaus” wraz z wojewodziną ruską Zofią z Sieniawskich Czartoryską trzymał do chrztu Stanisława

Remigiusza Antoniego – syna sądowego ziemskiego świeckiego Franciszka Chrzastowskiego i Magdaleny z Krusińskich. Zanotowano, że mały Stasiu urodził się w drodze, a więc jego rodzice byli członkami królewskiego orszaku.

– Datę bytności króla w kościele lubiszewskim trudno pogodzić ze współczesną relacją gdańską, według której król w Gdańsku stanął już 2 października – dociekał ks. Mańkowski. – Może chrzest odbył się nazajutrz po narodzinach dziecka, tak iż dostojny kmostr (ojciec chrzestny – przyp. red.) tegoż jeszcze dnia przybył do oddanego sobie wiernie miasta.”

Dotarcie króla do Gdańska i schronienie się tam prze-

kształciło się w międzynarodowy konflikt, zwany wojną o sukcesję polską, toczoną w Europie w latach 1733-1735 między koalicjami Francji, Hiszpanii i Bawarii, a Austrią, Rosją, Prusami i Danią. Przyczyną wojny była nie tylko rywalizacja o koronę polską między Stanisławem Leszczyńskim a Augustem III Saszem, lecz także dążenie Francji do zdobycia nowych terytoriów w Rzeszy (Lotaryngia) oraz we Włoszech.

Niewykluczone, że Stanisław Leszczyński być może raz jeszcze omijał niedalekim łukiem nasze miasto, kiedy przekradał się przez rosyjskie kordony z kapitulującego Gdańska do Prus Książęcych w przebraniu... chłopa.

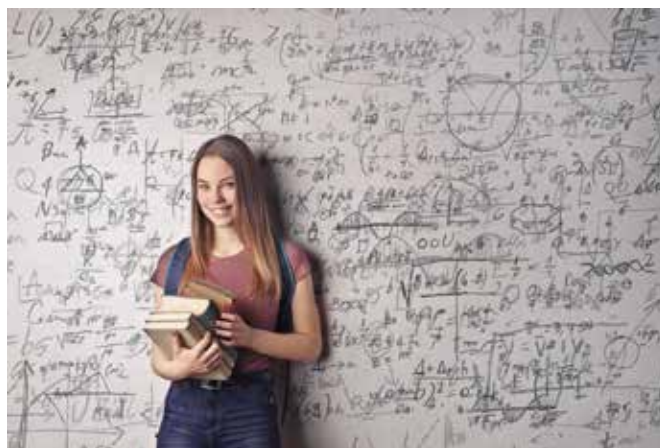
Nagrody dla najzdolniejszych

Na wnioski czekamy do końca października

Wydział Edukacji UM

tel. 58 77 59 370

Najzdolniejsi uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz studenci zameldowani w Tczewie mogą się ubiegać o nagrody prezydenta Tczewa.

Program ma na celu wspieranie rozwoju uczniów i studentów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują w wybranej przez siebie dziedzinie bardzo wysokie osiągnięcia i chcą je dalej rozwijać. Nagrody przyznawane są w ramach Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży. Pula nagród to 20 tys. zł. W ubiegłym roku nagrody finansowe otrzymało 11 młodych tczewian.

Nagrodę przyznaje się w roku szkolnym, w którym złożono wnioski za:

- » wybitne osiągnięcia w nauce,
- » wybitne osiągnięcia artystyczne.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia w nauce przysługuje uczniom, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- » są laureatami lub finalistami ogólnopolskich konkursów, olimpiad przedmiotowych lub uzyskują wybitne osiągnięcia pozaszkolne,
- » posiadają co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia

w nauce przysługuje studentom, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1 posiadają znaczące osiągnięcia, wykraczające poza program nauczania szkoły wyższej i wykazują się aktywnością w tym zakresie, przy czym za osiągnięcia i aktywność uważa się w szczególności:
 - » współpracę z innymi ośrodkami akademickimi lub naukowymi potwierdzoną efektami naukowo – badawczymi,
 - » publikacje w czasopiśmie naukowych.
- 2 zaliczyli w terminie określonym w regulaminie uczelni, co najmniej pierwszy rok studiów,
- 3 uzyskali w okresie zaliczonego roku studiów średnią ocen nie niższą niż 4,8,
- 4 uzyskali wpis na kolejny rok studiów lub wpis świadczący o zakończeniu studiów,
- 5 nie przebywają na urlopie dziekańskim,
- 6 nie powtarzali i nie powtarzają roku.

Prawo do ubiegania się o nagrodę za wybitne osiągnięcia artystyczne przysługuje uczniom i studentom, którzy

spełniają łącznie następujące warunki:

- » zyskali czołowe miejsca (od I do III) w konkursach, przeglądach i festiwalach o zasięgu co najmniej ogólnopolskim,
- » są autorami znaczących wydarzeń artystycznych oraz posiadają co najmniej dobrą ocenę z zachowania (uczniowie), a w przypadku studentów – nie przebywają na urlopie dziekańskim, nie powtarzali i nie powtarzają roku.

Nagroda rzeczowa może mieć formę:

- » udostępniania sal znajdujących się w Centrum Kultury i Sztuki, w tym Sali widowiskowej, na potrzeby prezentacji osiągnięć,
- » udostępniania sal znajdujących się w Fabryce Sztuk, na potrzeby organizacji wystaw, jako miejsce spotkań, prowadzenia warsztatów i innej działalności dotyczącej promocji osiągnięć,
- » ponoszenia innych dodatkowych kosztów i wydatków dotyczących zorganizowania wystawy, pokazu lub prelekcji dotyczących osiągnięć nagrodzonego, a w szczególności kosztów transportu i dojazdu.

Z wnioskami o nagrodę mogą występować:

- » dyrektorzy szkół – dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych
- » rodzice uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, pełnoletni uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz ich absolwenci
- » studenci
- » dyrektorzy: Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Kultury i Sztuki, Fabryki Sztuk, Szkoły Muzycznej w Tczewie
- » organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, kluby dla swoich członków będących uczniami lub studentami.

Wniosek o nagrodę powinien zawierać uzasadnienie, z wyszczególnieniem osiągnięć kandydata ubiegającego się o nagrodę. Do wniosku należy dołączyć:

- » potwierdzoną kopię świadectwa (indeksu), kartę ocen semestralnych wystawioną przez dyrektora szkoły/ dziekana wyższej uczelni
- » potwierdzone kopie dokumentów wskazujących na szczególne wyniki w nauce, osiągnięcia edukacyjne, artystyczne
- » potwierdzone kopie zaświadczeń o byciu laureatem lub finalistą konkursu lub olimpiady.

Wnioski należy złożyć do **31 października br.**

Szczegółowe zasady przyznawania nagród określa uchwała Rady Miejskiej w Tczewie nr XLV/409/2018 z 27 września 2018 r. Uchwała dostępna jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

» bip.tczew.pl

Rzeczpospolita
PolskaURZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGOUnia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Spektrum – Pomorski System Usług Doradczych – nabór wniosków

Dom Przedsiębiorcy
w Tczewie

ul. Obrońców Westerplatte 3

tel. 58 777 53 41/42/43

e-mail: info@dp.tczew.pl

dp.tczew.pl

facebook.com/dptczew

twitter.com/DPTczew

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. ogłasza nabór wniosków o udzielenie grantu na zakup Specjalistycznych Usług Doradczych (dalej SUD) od Instytucji Otoczenia Biznesu (dalej IOB), akredytowanych w systemie Spektrum. Celem głównym projektu „Spektrum. Pomorski System Usług Doradczych” jest wzrost konkurencyjności pomorskich MŚP do roku 2023 w efekcie utworzenia kompleksowego systemu świadczenia usług doradczych w regionie.

Granty są przyznawane w ramach realizowanego przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A. projektu grantowego pod nazwą „Spektrum. Pomorski System Usług Doradczych” w ramach Poddziałania 2.4.1 Specjalistyczne Usługi Doradcze Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Termin składania wniosków: od 11 października 2021 r. do 30 listopada 2021 r. Miejsce składania wniosków: Agencja Rozwoju Pomorza S.A., al. Grunwaldzka 472 D, 80-309 Gdańsk. Podpisany formularz wniosku wraz z niezbędnymi załącznikami należy przesłać do Agencji Roz-

woju Pomorza S.A. na adres wskazany powyżej.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku są przedsiębiorcy w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (GBER) należący do sektora MŚP, posiadający siedzibę na terenie województwa pomorskiego.

Za kwalifikowalne będą uznane koszty zakupu kompleksowych specjalistycznych usług doradczych świadczonych przez IOB, odpowiadających tematycznie obszarom i podobszarom ujętym w bazie IOB, pod warunkiem, iż takie usługi nie mają charakteru ciągłego, nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama. Doradztwo musi być uzasadnione z punktu widzenia bieżącej sytuacji firmy np. mieć związek z planami rozwojowymi przedsiębiorstwa, stwarzać możliwość poszerzenia rynków zbytu i oferty, przyczynić się do zwiększenia przychodów przedsiębiorstwa, zwiększać konkurencyjność oferty produktowej Wnioskodawcy, stwarzać możliwość realizacji in-

nych innowacyjnych projektów lub przyczyniać się do usprawnienia działania przedsiębiorstwa oraz poprawy jakości procesów w tym przedsiębiorstwie.

Kryteria wyboru projektów zostały zawarte w załączniku nr 4 do regulaminu konkursu. ARP SA przeznacza na konkurs kwotę 3 500 000 zł. Jeden wnioskodawca będący:

- » mikroprzedsiębiorstwem może ubiegać się o dofinansowanie SUD, których łączny koszt kwalifikowalny nie przekracza kwoty 50 000 zł
- » małym przedsiębiorstwem może ubiegać się o dofinansowanie SUD, których łączny koszt kwalifikowalny nie przekracza kwoty 100 000 zł;
- » średnim przedsiębiorstwem może ubiegać się o dofinansowanie SUD, których łączny koszt kwalifikowalny nie przekracza kwoty 150 000 zł.

Poziom intensywności wsparcia wynosi dla wszystkich wnioskodawców niezależnie od rodzaju usług 50 proc. kosztów kwalifikowalnych.

» arp.gda.pl

Bienergy Expo 2021

10 października w Tczewie odbędą się pierwsze Targi Bienergy Expo 2021. To wydarzenie skierowane nie tylko do indywidualnych inwestorów, ale także do firm szukających innowacyjnych i ekonomicznych rozwiązań. Podczas imprezy, niewątpliwie energetyczną atrakcją będzie pokaz monster trucków – pojazdów gigantów w akcji.

W sześciu strefach w hali i na zewnątrz będzie okazja zapoznać się z nowymi technologiami w budownictwie i trendami w wystroju. Swoje rozwiązania zaprezentują firmy z branży budowlanej, nieruchomości, projektowej, ogrodniczej, produkcji okien i drzwi, fotowoltaiki, solar trackerów, pomp ciepła, rekuperacji, klimatyzacji, systemów grzewczych, automatyki budowlanej czy aranżacji wnętrz, a także doradcy finansowi. Odwiedzający targi zapoznają się z etapami budowy i jej najważniejszymi zagadnieniami.

Co jeszcze znajdziemy na targach? Nowoczesne domy modułowe Bud-Invest Modular, które nie wymagają pozwolenia na budowę oraz strefę elektromobilności reprezentowaną przez miejski samochód elektryczny Nissan Leaf.

BIENERGY EXPO 2021 to wydarzenie skierowane nie tylko do indywidualnych inwestorów, ale także do firm szukających innowacyjnych i ekonomicznych rozwiązań systemowych do swoich biur i hal produkcyjnych. To okazja do nawiązania współpracy dla instalatorów fotowoltaiki i przedstawicieli branży dekarzkiej, elektrycznej i budowlanej.

BIENERGY EXPO 2021

10 października

godz. 10.00-18.00

ul. Kwiatowa 2 w Tczewie

Organizator:

Bud-Invest Energy Sp. z o.o.

» bienergyexpo.pl

W Tczewie zabrzmiała muzyka Grzegorza Ciechowskiego

Józef Golicki

festiwalciechowskiego.pl

[facebook.com/
festiwalciechowskiego](https://facebook.com/festiwalciechowskiego)

Już po raz dwudziesty odbył się w Tczewie In Memoriam Festiwal Grzegorza Ciechowskiego. W tym roku w ramach imprezy został zorganizowany piętnasty jubileuszowy Ogólnopolski Konkurs Piosenek Grzegorza Ciechowskiego. Cały Festiwal odbył się w nowym miejscu, w parku-ogrodzie przy Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie i budynku tej placówki.

Głównymi punktami programu dwudniowego In Memoriam XX Festiwalu Grzegorza Ciechowskiego były: koncert finałowy XV Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Grzegorza Ciechowskiego, koncert Sławomira Ciesielskiego z zespołem „Eurazja”, koncert „Młodzi artyści interpretują piosenki Grzegorza Ciechowskiego” i koncert premierowy płyty „Orchestral tribute to Grzegorz Ciechowski” Orkiestry Kameralnej Progress. Wszyscy uczestnicy koncertów opracowali i wykonali utwory z repertuaru naszego artysty. Uzupełnieniem występów scenicznych były: wystawa „Z dyskografii Grzegorza Ciechowskiego. Obywatel GC” i gra miejska „Śladami Grzegorza Ciechowskiego” przygotowana przez Fabrykę Sztuk.

Do koncertu finałowego XV Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Grzegorza Ciechowskiego jury zakwalifikowało 12 zespołów, które ubiegały się o pięć nagród pieniężnych: Marszałka Województwa Pomorskiego, Prezydenta Tczewa, Starosty Tczewskiego,

Fot. Juliusz Andrzejewski

Stowarzyszenia „Porozumienie na Plus” i Fanklubu „Republika Marzeń”.

Koncert finałowy XV Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Grzegorza Ciechowskiego otwierał tegoroczny Festiwal. Podczas obrad jury odbyły się dwa jubileuszowe koncerty, uświetniające dwudziestą edycję imprezy. Najpierw ze swoim nowym zespołem Eurazja wystąpił legendarny perkusista „Republiki” Sławomir Ciesielski. Po zespole Sławomira Ciesielskiego zaprezentowało się siedmioro młodych wokalistów,

którzy z Zespołem Festiwalowym wykonali nowe aranżacje utworów frontmena „Republiki”. W koncercie wystąpili: Konrad Repiński, Kalina Kortas, Zuza Jabłońska, Kasia Lins, Marta Gałuszewska, Paweł Góral i Alicja Szemplińska. Młodzi wiekiem artyści osiągnęli już znaczące sukcesy na polskiej scenie muzycznej. Byli nominowani do nagrody Fryderyk Polskiego Przemysłu Muzycznego. Wygrali, bądź byli blisko zwycięstwa w ogólnopolskich programach: The Voice of Poland, The Voice Kids, Twoja twarz

brzmi znajomo. Podporą koncertu „Młodzi artyści interpretują piosenki Grzegorza Ciechowskiego” był sześciuosobowy Zespół Festiwalowy, do którego poziomu próbowali dostosować się wokaliści.

Drugiego dnia Festiwalu w sali widowiskowej Centrum Kultury i Sztuki odbył się koncert premierowy płyty „Orchestral tribute to Grzegorz Ciechowski” Orkiestry Kameralnej Progress. Zespół znakomicie opracował i wykonał 12, zdawałoby się nieprzetłumaczalnych na język muzyki poważnej, utworów Grzegorza Ciechowskiego.

Przedsięwzięcia festiwalowe nie doszłyby do skutku, gdyby nie zaangażowanie, inwencja, twórczy zapał i finansowe wsparcie wielu podmiotów – osób, firm, instytucji. Chciałbym podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu kolejnej edycji Festiwalu. Festiwal był współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej Tczew przeznaczonych na realizację zadania publicznego pt: „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”.

Fot. Juliusz Andrzejewski

Witrażownictwo. Część III

Emilia Kalinowska
Fabryka Sztuk

W ostatniej części cyklu artykułów powstałych na kanwie wystawy „Obrazy światłem malowane. Wybrane witraże figuralne Fary św. Krzyża i kościoła św. Józefa w Tczewie” omawiamy przeszklenia pochodzące z kościoła na Nowym Mieście.

Kościół św. Józefa w Tczewie to ceglana bazylika, wybudowana w latach 1931-1936 w stylu modernistycznym. Od 1934 roku została wzbogacana o kolorowe witraże, zaprojektowane przez znakomitych artystów: Józefa Żmijewskiego, prof. Wiktora Gosienieckiego i Józefa Oźmina.

Jako pierwsze, w 1934 roku, powstały przeszklenia do prezbiterium. Jest ich sześć. Projektował je **Józef Żmijewski** (1888-1974) – artysta związany z Tczewem, dawny nauczyciel i wykładowca Państwowego Męskiego Gimnazjum, Liceum Humanistycznego, Gimnazjum Kupieckiego, Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej oraz Szkoły Morskiej. Wykonawcą witraży był Zakład pp. Romańczyka i Heinzla w Siemianowicach Śląskich. Na przeszkleniach przedstawiono emblematy liturgiczne z motywami symboli Boskich Osób Trójcy Przenajświętszej oraz podpisy fundatorów.

Kolejne witraże, wykonane w latach 1935-1936, to dwaście przeszkleń zdobiących okna nawy głównej kościoła. Każde okno zawiera przedstawienie jednego świętego wraz z podpisem i wskazaniem fundatora. Projektantem witraży, jak również pierwotnej malarury kościoła, jest prof. **Wiktor Gosieniecki** (1876-1956)

Witraże z prezbiterium. Strona ewangelii. Projektant: Józef Żmijewski

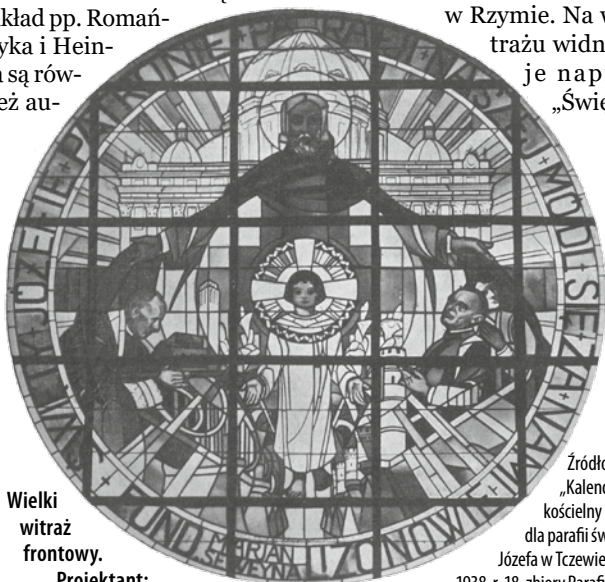
– współwłaściciel poznańskiej pracowni witrażowej i polichromicznej „Polichromia” oraz wykładowca i jeden z założycieli Szkoły Sztuk Zdobniczych w Poznaniu, wykonawcą zaś wcześniej wspomniany zakład z Siemianowic Śląskich.

Wiktor Gosieniecki i śląski Zakład pp. Romańczyka i Heinzla są również au-

torami witraża okrągłego okna frontowego, umieszczonego po stronie chóru muzycznego. Wstawiono go w 1937 roku. Rozeta jest najważniejszym przeszklaniem kościoła. Przedstawia patrona parafii – św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus na tle Bazyliki św. Piotra w Rzymie. Na witrażu widnieje napis: „Święty

Józefie patronie parafii, módl się za nami”.

Pozostała część witraży kościoła św. Józefa została zaprojektowana przez **Józefa Oźmina** (1903-1999) – absolwenta wspomnianej Szkoły Sztuk Zdobniczych i ucznia prof. Wiktora Gosienieckiego. Wykonawcą był poznański Zakład Witraży „Polichromia”, z którym artysta był związany. Do jego dzieł należą: przeszklenia okien bocznej kaplicy Świętej Rodziny, przedstawiające symbole Baranka Bożego i odznaki kolejańskiej, wiary, nadziei i miłości wraz z monogramem Chrystusa, Apostolstwa Modlitwy z literami IHS oraz pelikana z literami INRI (1935 rok); 12 okrągłych przeszkleń naw bocznych z przedstawieniem symboli religijnych (1936 rok), w tym 4 ewangelistów; okna witrażowe do kaplicy Matki Boskiej Bolesnej (dawnej chrzcielnicy) obrazujące wschodzące słońce oraz Dzieciątko Jezus i aniołów (1936 rok).

Wielki witraż frontowy.

Projektant:
Wiktor Gosieniecki.

Źródło:
„Kalendarz kościelny dla parafii św. Józefa w Tczewie”, 1938, r. 18, zbiory Parafii pw. św. Józefa w Tczewie.

Akcja „Przygoda z przyrodą” – lato 2021

Tekst i zdjęcia:
Anna Peichert

Pracownia Edukacji Ekologicznej
tel. 58 77 59 447

W tegorocznej edycji akcji „Przygoda z Przyrodą” przygotowanej przez Pracownię Edukacji Ekologicznej przy Urzędzie Miejskim w Tczewie wzięli udział uczestnicy półkolonii z 9 szkół podstawowych. Przeprowadzone zostały zajęcia z zakresu edukacji ekologicznej dla wszystkich placówek poza SP 7 w Tczewie. Dla uczestników półkolonii Pracownia Edukacji Ekologicznej przygotowała i przeprowadziła następujące działania:

Sekrety Ziemi

Warsztaty skierowane do dzieci w wieku szkolnym składały się z dwóch części – teoretycznej i artystycznej. W części teoretycznej dzieci usłyszały o budowie Ziemi, z jakich struktur się składa, o tym co znajduje się pod Ziemią, jak duże jest jądro Ziemi i z czego jest zbudowane. W części artystycznej warsztatów cała zdobyta wcześniej wiedza została przeniesiona na podłogę. A tam za pomocą kolorowych piasków uczestnicy ułożyli Ziemię wraz z wszystkimi jej strukturami i jądrem.

W warsztatach aktywnej edukacji ekologicznej w szkołach zorganizowanej przez PEE „Sekrety Ziemi” wzięło udział w sumie 426 uczestników.

Zwierzaki cudaki

Tradycyjnie do tych zajęć dla uczestników półkolonii wprowadzono tematykę przyrodniczą. Na zajęciach dzieci poznawały różne ciekawostki z życia mniej znanych bezkręgowców (owady i mięczaki). Mogły również obejrzeć duże ślimaki afrykańskie oraz olbrzymie owady.

Celem wszystkich zajęć było promowanie ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej, ekologicznych zachowań oraz nauczenie dzieci podstaw dbania o rośliny i zwierzęta.

W zajęciach edukacyjnych PEE – „Zwierzaki cudaki” uczestniczyło 236 dzieci.

Warsztaty czytelnicze

Dodatkowo chętne placówki mogły skorzystać z bonusu w postaci warsztatów czytelniczych z książkami wydawnictwa „Zakamarki”, których celem było „złapanie przez dzieci bakcyła czytania”.

Podstawą warsztatów były dwie pozycje wydawnicze. Pierwsza to książka Martina Widmarka, z ulubionej przez dzieci serii Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai pt. „Tajemnica diamentów”. Dzieci uczestniczyły w detektywistycznej przygodzie, same próbowały rozwiązać zagadkę kryminalną, a także słuchały fragmentów książki. Przy okazji poznały pracę i ekwipunek detektywa, a także dowiedziały się czym są diamenty.

Druga książka to „Tsatsiki i wojna oliwkowa” autorstwa Moni Nilsson. Tutaj poza trudnymi tematami – dorastanie, relacje w domu, w szkole, w rodzinie – dzieci poznały Grecję na mapie Europy oraz poznały słówka pochodzenia greckiego: antypatia, zoologia, anonim, idealny, labirynt, galaktyka, aeroklub, aeroplan, akademia.

W warsztatach czytelniczych wydawnictwa „Zakamarki” wzięło udział – 239 uczestników.

Oprócz tego wszyscy uczestnicy z każdej szkoły wzięli udział w wybranych wyjazdowych zajęciach terenowych do miejsc cennych przyrodniczo lub wyjazdach na zajęcia edukacyjne do: Gdańska (SP 4), Szpegawska (SP 5), „Zagrody Kociewskiej” w Godziszewie (SP 7, SP 10), do wiejskiej Zagrody Osice (SSP 2), gospodarstwa „Zielony Zakątek” w Łukocinie (SP 8), Grodziska Owidz (SP 12), stajni koni „Wieniawa” w Brzuścach (SP 1) oraz do ZOO w Oliwie (SP 11).

Z naszych propozycji zajęć zorganizowanych lub dofinansowanych przez PEE skorzystały dzieci z następujących placówek: SP 1, SSP 2, SP 4, SP 5, SP 7, SP 8, SP 10, SP 11, SP 12. W zajęciach edukacyjnych oraz wyjazdach terenowych wzięło udział w sumie prawie 450 uczestników. Jednakże w zestawieniu z ubiegłymi latami jest to wyjątkowo mała liczba. Zajęcia zostały przeprowadzone w poszczególnych placówkach wg wcześniej ustalonego harmonogramu.

Na wyjazdowe zajęcia terenowe wyjechały dzieci ze wszystkich szkół – razem sfinansowano lub dofinansowano wyjazdy dla 449 uczestników. O Czas trwania w/w działań: 28 czerwca – 27 sierpnia 2021 r.

„Opowieści drzew” na pożegnaniu wakacji z Telkabem

Anna Peichert

31 sierpnia Pracownia Edukacji Ekologicznej dołączyła do imprezy organizowanej przez Telkab. Do parku oraz galerii Tczewskiego Centrum Kultury i Sztuki zaproszono dzieci wraz z rodzicami na „Pożegnanie wakacji z Telkabem”. Wraz z National Geographic oraz innymi podmiotami oferującymi warsztaty dla dzieci PEE we współpracy z Kamyk Studio z Gdańska zaproponowała autorski projekt edukacyjny dla dzieci pt. „Opowieści drzew”

W trakcie warsztatów uczestnicy mogli posłuchać ciekawostek z życia największych roślin naczyniowych rodzimej flory. Dzieci uczyły się rozpoznawać gatunki na podstawie liści, owoców i gałęzi. Po części teoretycznej nastąpiła część artystyczna warsztatu, w trakcie której uczestnicy układali symboliczne Magiczne Drzewo. Warsztaty

Fot. Anna Peichert

były oparte na zasadach land-artu, czyli Sztuki Ziemi. W związku z tym wykorzystaliśmy wyłącznie materiały pochodzenia

naturalnego i miejscowego – szyszki, patyki, kamyczki, liście, barwioną korę, sól oraz kolorowe piaski.

Akcja „Sprzątanie świata – Polska 2021”

Od 1994 roku, w każdy trzeci weekend września wraz z milionami wolontariuszy, młodzieżą, dorosłymi, wyruszamy do lasów, na pobocza dróg, do parków i na ulice, aby posprzątać. To nasza wspólna lekcja ekologii.

Myślę, więc nie śmieczę

Pod takim hasłem odbywała się 28. akcja „Sprzątanie świata – Polska”, koordynowana i organizowana przez Fundację Nasza Ziemia i Fundację „Sprzątanie Świata – Polska”. W akcji tej nie chodzi bowiem o to, by sprzątać, ale o to, by nie śmiecić oraz poprawnie segregować odpady.

Celami tegorocznej edycji było zwrócenie uwagi na to, że nie oplaca się zaśmiecać natury, jeśli chcemy zadbać o dobro nasze i przyszłych pokoleń. Organizatorzy podkreślają, że niszcząc naturę niszczyliśmy siebie. Zachęcają oni również do podejmowania działań zmierzających do tego, aby nie tworzyć niepotrzebnych odpadów i stawać się odpowiedzialnymi konsumentami.

Zgodnie z opinią uczestników akcji, jest ona dla samorządów dobrym narzędziem w prowadzeniu ich działalności w zakresie gospodarki odpadami, dla placówek

oświatowych interesującą metodą pracy wychowawczej oraz wartościowym sposobem na realizację wolontariatu. Na terenie Tczewa, 17 września dzieci i młodzież z większości szkół robiły porządki w najbliższej okolicy.

W naszym mieście koordynatorem akcji był Wydział Spraw Komunalnych i Inwestycji Urzędu Miejskiego we współpracy z Zakładem Usług Komunalnych, Zakładem Utylizacji Odpadów Stałych oraz dyrekcjami większości tczewskich szkół – udział wzięło 9 szkół. Wyznaczone zostały tereny do uprzątnięcia – okolice szkół, cmentarzy, tereny nad Wisłą oraz tereny komunalne.

Uczestnikom akcji przekazano worki do gromadzenia odpadów i rękawice ochronne dla wszystkich zgłoszonych uczniów. Zebrane nieczystości zostały przewiezione przez Zakład Usług Komunalnych do Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych. W tegorocznej akcji „Sprzątanie Świata Polska 2021” wzięło udział ponad 3 600 uczniów wraz z opiekunami.

Anna Peichert

Na rowerze jesienią

Grzegorz Pawlikowski

Samodzielne stanowisko
ds. polityki rowerowej

tel. 58 77 59 428

e-mail: rowery@um.tczew.pl

rower.tczew.pl

facebook.com/mdrtczew

„HOP! Na Rower”

Startuje kolejna 4 edycja programu HOP! Na Rower, którego beneficjentami są dzieci i młodzież ze szkół podstawowych z terenu Tczewa. Program ma na celu utrwalenie przez dzieci wiedzy zdobywanej w trakcie przygotowań do egzaminu na kartę rowerową, ale przede wszystkim nabycie praktycznych umiejętności jak pewnie i bezpiecznie poruszać się w ruchu drogowym.

Działania będą skierowane do uczniów i uczennic ze szkół podstawowych, którzy zdali egzamin na kartę rowerową. Program nauki jazdy na rowerze w ruchu ulicznych będzie zrealizowany na terenie miasta Tczewa dla min. 30 uczniów w wymiarze łącznie 15 godz. lekcyjnych. Jedna grupa to min. 6 i max. 12 os. Jeden pakiet dla jednej grupy to 3 godz. lekcyjnych. Zajęcia w ruchu ulicznym będą prowadzone przez min. dwóch trenerów.

Zajęcia obejmować będą następujący zakres:

- » droga rowerowa – oznakowanie, zasady poruszania się,
- » kontraruch – oznakowanie, zasady poruszania się,
- » ciąg pieszo-rowerowy – oznakowanie, zasady poruszania się,
- » przejazd rowerowy z pierwszeństwem oraz bez pierwszeństwa przejazdu – oznakowanie, zasady poruszania się,

- » zasady poruszania się na jezdni
- » sygnalizacja manewrów,
- » skrzyżowanie o ruchu okrężnym i równorzędne,
- » pierwszeństwo pieszych na drodze rowerowej i ciągach pieszo-rowerowych,
- » zasady włączania się do ruchu,
- » zasady obowiązujące w strefie zamieszkania.

Z uwagi na częsty zły stan rowerów dzieci biorących udział w edukacji rowerowej, rozpoczęcie zajęć w ruchu drogowym będzie poprzedzone przeprowadzeniem serwisu rowerowego. Wszyscy uczestnicy zajęć otrzymają kartę serwisową, zawierającą informacje o tym, które elementy roweru zostały sprawdzone, naprawione oraz co wymaga specjalistycznej naprawy, a czego nie obejmował podstawowy serwis. Karta serwisowa ma mieć charakter edukacyjny.

Realizatorem edukacji rowerowej w terminie wrzesień-grudzień 2021 r. będzie Fundacja To i Co czyli Tczewscy Kurierzy Rowerowi.

Bądź jak Superbohater. Świeć przykładem.

Co roku zwracamy uwagę rowerzystom na obowiązek jazdy z oświetleniem, rozdając kilkadziesiąt lampek rowerowych osobom poruszającym się na rowerze. W zeszłym roku uruchomiliśmy kampanię „Bądź jak Superbohater. Bądź widoczny”, w ramach której powstał film oraz ulotki i plakaty.

Po co w ogóle światła? Mamy już astronomiczną jesień. Dnia są coraz krótsze więc szybciej robi się ciemno. Rowerzyści! Pamiętajcie o oświetleniu. Światła są po to, by nie tylko widzieć, ale przede wszystkim by być widzianym. Kolory świateł mają konkretne znaczenie. Biały z przodu informuje nas, że obiekt będzie przeważnie stał lub poruszał się w naszą stronę. Czerwony z tyłu ostrzega, że widzimy tył innego pojazdu i że taki obiekt będzie stał lub się oddalał.

Obowiązek posiadania oświetlenia na rowerze jest uregulowany w przepisach i za jego brak można otrzymać mandat!

Pamiętajcie. Nawet najtańsze oświetlenie na rowerze, może Wam uratować życie.

Rowerem do pracy

Do końca października potrwa jubileuszowa V edycja konkursu „Rowerem do Pracy”. Osoby uczestniczące przejechały dotychczas ponad 50 tys. razy pokonując ponad 300 tys. km. W konkursie uczestniczą 63 firm (już o 8 więcej niż na koniec zeszłej edycji – najwięcej z wszystkich edycji) oraz 493 pracowników (w 2020 roku: 424, w 2019 roku: 499). Rejestracja firm i pracowników będzie trwała do końca konkursu czyli do 31 października br.

Celem konkursu jest zachęcenie pracowników firm z siedzibą i/lub oddziałami na terenie Tczewa do regularnych przejazdów do i z pracy rowerem. Ponadto akcja ta ma mobilizować pracowników do prowadzenia zdrowego stylu życia i budować nawyk codziennego poruszania się rowerem po mieście – nie tylko do pracy.

» roweremdo pracy.tczew.pl

Koci koci... Kociewiak poznaje Tczew

PRZYSTANEK VII

Tekst:
Małgorzata Kruk
Fabryka Sztuk

Zdjęcia:
Emilia Kalinowska
Dariusz Wałaszewski
Fabryka Sztuk

Witaj na Rynku, czyli głównym placu każdego miasta. To tu kwitł handel i swoją siedzibę miały miejskie władze. Nasz plac nosi imię Józefa Hallera. Kiedyś stał na nim ratusz, który spłonął podczas pierwszej wojny światowej.

Zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej

Czerwony kolor na nawierzchni wskazuje obrys ratusza.

Spójrz na kamienice. Jakie one piękne! W jednej z nich urodził się Jan Reinhold Forster, znany podróżnik.

Gdy spojrziałem w górę, to na dachu kamienicy nr 8 zauważyłem cztery przesympatyczne figurki. Co kwartał, gdy zmienia się pora roku, kopia odpowiedniej figurki zasiada na postumencie znajdującym się na placu, w pobliżu fontanny. Obecnie króluje jesień.

Chochlik zrobił psikusa i zamazał dwa wyrazy na pamiątkowej tablicy. Czy domyślasz się jakie?

Napisz je:

.....

.....

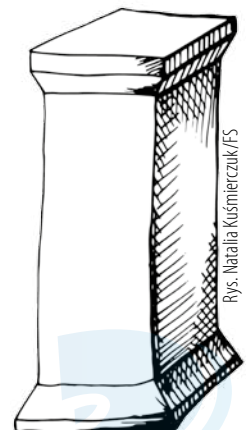
Zadanie specjalne z nagrodami!

Prześlij wyciętą stronę z gazetki z rozwiązanymi zadaniami do 10 października br. na adres: Urząd Miejski w Tczewie, Biuro Rzecznika Prasowego, pl. Marsz. J. Piłsudskiego 1, 83-110 Tczew lub skan/zdjęcie na e-mail: promocja@um.tczew.pl. Koniecznie podaj swoje imię i nazwisko wraz z adresem zamieszkania, ponieważ spośród nadesłanych prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy 5 zestawów promocyjnych.

Odpowiedzi z poprzedniego numeru: 1. Kolejno: ołtarz, freski, wieża, ambona, pieta. 2. Plac Hallera. Nagrody otrzymali: Marika Gracek, Pola Gracek, Kornelia Dunajska, Tomasz Bigus, Paweł Kapica.

Gdy ułożysz poprawnie litery, dowiesz się, dokąd wybierzemy się już za miesiąc.

B A L U W R

Rys. Natalia Kuśmierczuk/FS

Zostań artystą i narysuj figurkę jesieni według swojego pomysłu.

Konkurs fotograficzny

4

PORY ROKU W TCZEWIE KALENDARZ 2022

WWW.WROTATCZEWA.PL